

Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci není jen formální povinnost, ale soubor konkrétních kroků, které mají chránit zdraví lidí při práci. Patří sem preventivní, technická, organizační i vzdělávací opatření, jejichž cílem je předcházet úrazům a nemocem z povolání – a to nejen u zaměstnanců, ale i u dalších osob, které se na pracovišti pohybují.

Podle zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.) nese hlavní odpovědnost za bezpečné pracovní prostředí zaměstnavatel. Pracoviště má být uzpůsobeno tak, aby bylo bezpečné pro všechny.

Prevence začíná už při vzniku pracoviště

Nejdůležitějším prvkem je prevence. Rizika je možné výrazně omezit už při plánování a zřizování pracoviště. Významnou roli v tomto procesu má krajská hygienická stanice, která jako dotčený úřad pro řízení dle stavebního zákona posuzuje záměr zřídit pracoviště ve stavbě z pohledu dopadu na zdraví budoucích zaměstnanců.

Rizika na pracovišti je potřeba znát

Základem ochrany zdraví je systematické vyhledávání a vyhodnocování rizik. Zaměstnavatel má povinnost tato rizika pravidelně sledovat a hodnotit. Mezi hlavní rizikové faktory pracovního prostředí podle vyhlášky č. 432/2003 Sb. patří:

- hluk a vibrace
- fyzická a psychická zátěž
- pracovní poloha
- zátěž teplem a zátěž chladem
- prach a chemické látky a směsi
- neionizující záření a biologické činitele
- práce ve zvýšeném tlaku
- zraková zátěž

Celkem se jedná o 13 faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců.

Když nelze riziko odstranit, musí se minimalizovat

Ne všechna rizika lze zcela odstranit. V takovém případě je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření, která jejich dopad na zdraví co nejvíce omezí – například úpravou pracovních postupů nebo technickými změnami na pracovišti.

Měření a odborné posouzení

Úroveň rizik se zjišťuje odborným měřením nebo posouzením autorizovanými osobami, a to v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. Měření musí probíhat pravidelně a vždy při změně pracovních podmínek. Povinnosti zaměstnavatele v této oblasti upravuje zákon č. 262/2006 Sb., a zákon č. 309/2006 Sb.

Kategorizace prací a lékařská péče

Na základě výsledků měření se práce zařazují do kategorií 1 až 4 podle míry rizika. Pokud jde o kategorii 2 a vyšší, musí zaměstnavatel tuto skutečnost oznámit, respektive zaslat žádost o zařazení prací do kategorií místně příslušné krajské hygienické stanici.

Na kategorizaci prací navazují pracovnělékařské služby. Zaměstnavatel je musí zajistit a zahrnují například:

- preventivní lékařské prohlídky zaměstnanců
- kontrolu pracoviště lékařem
- spolupráci při hodnocení rizik
- školení první pomoci

Ochranné pomůcky i odpovědnost zaměstnanců

Pokud to situace vyžaduje, musí zaměstnavatel vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky. Stejně důležité ale je, aby je zaměstnanci skutečně používali.

Při práci s nebezpečnými chemickými přípravky je nutno používat účinné osobní ochranné pracovní prostředky.

Informovanost a školení jsou klíčové

Nedílnou součástí ochrany zdraví při práci jsou i pravidelná školení zaměstnanců, kteří musí být dobře obeznámeni s riziky, která jim na pracovišti hrozí, a zároveň vědět, jak se chovat, aby chránili nejen své zdraví, ale i zdraví svých kolegů.

Dodržování výše uvedených povinností kontrolují krajské hygienické stanice. V Olomouckém kraji bylo v roce 2025 provedeno celkem 609 kontrol a za zjištěná porušení bylo uloženo 119 pokut v celkové výši 821 000 Kč.

Mgr. Markéta Koutná, Ph.D., tisková mluvčí, telefon 585 719 244, e-mail: media@khsolc.cz